

Podelitev Tischlerjeve nagrade

ponedeljek, 25. 1. 2016, 19.00

Tischlerjeva dvorana
prireditelja: NSKS, KKZ

Seminar za vodenje otroških in mladinskih zborov

sobota, 30. 1. 2016, 9.00-16.00

Dom prosvete v Tinjah
vodi: Maja Cilenšek
Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Šentjakob v Rožu | 25. – 27. 2. 2016

Slovenski gledališki praznik: »Dobri angel predmestja« zasijal v Brechtovi predstavi Dobri človek iz Sečuana

8. decembra smo bili v Mestnem gledališču v Celovcu deležni suverene verzije sodobnega gledališča, ki ji ni manjkala srčna toplota. S predstavo *Dobri človek iz Sečuana* nemškega inovatorja gledališča Bertolta Brechta je Mestno gledališče ljubljansko gledalcem predočilo težave, s katerimi se ljudje dobrega srca soočajo v resničnosti našega sveta, kjer je na preživetje skoncentrirani ego v nasprotju z božanskimi navodili.

Brecht v predstavi opozarja na oportunistični značaj posameznikov, ki se za svoje preživetje zanašajo na srečo drugih, na ekonomsko paradigmo izkoriščevanja pod pretiranim kapitalizmom in na nepovezanost poenostavljenih moralnih verskih načel s potekom resničnega življenja. Na osnovi vloge mlade Šen Te, ki si zaradi svoje dobrosrčnosti prisluži dobrohotnost bogov, se za občinstvo pojavijo vprašanja, kako dejansko biti brezpogojno dober, in ali je to v absolutnem pomenu sploh mogoče.

V režiji makedonskega režiserja Aleksandra Popovskega predstava ni blestela samo zaradi izvrstne igralske zasedbe (naj tukaj še posebej izpostavimo Tino Potočnik, ki je v dvojni vlogi Šen Te/Šuj Ta mojstrsko razvijala oba lika). Uprizoritev je izstopala tudi z inovativno, simplistično, zelo učinkovito sceno, ki jo je v glavnem sestavljala lepilni trak v kombinaciji z lučnimi efekti. Scensko sliko je dopolnjevala glasba, mešanica Dessauovega originalnega materiala, posodobljena z elektronskimi in rockovskimi elementi ter dodatnimi songi benda Foltin iz Makedonije. Tako je Brechtovo besedilo, že samo po sebi aktualno kot le kdaj, na

odru zaživelu s še bolj perečo nujnostjo, resnost zadeve je pa režiserju tu pa tam uspelo preplesti s finim, precizno namješčenim, črnim humorjem. Obenem je predstava izžarevala obilo toplote, ne nazadnje tudi zaradi imenitnega nastopa glavne protagonistke.

Zapletenost tematike je dodatno podaril prizor proti koncu – sam po sebi

posrečen podaljšek brechtovske uporabe potujitvenih efektov: igralci so za nekaj minut odvrgli svoje vloge in v podijski diskusiji začeli razglabljati o tem, kaj igrajo; v gladkem prehodu pa so se spet znašli v svojih odrskih likih in zaključili predstavo. Odmevna uprizoritev bo gledalcem zagotovo še dolgo ostala v spominu.

Vsem društvenikom, odbornikom, kulturnim ustvarjalcem, Slovencem doma in po svetu želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 2016!

**SODELAVCI IN ODBORNIKI
KRŠČANSKE KULTURNE ZVEZE in
SNI URBAN JARNIK**

Janko Zerzer – 80 letnik

Janko Zerzer je 7. novembra 2015 izpolnil 80 let in ni pretirano, če rečemo, da se skoraj prav toliko let kulturno udejeva, nekaj manj let pa aktivno sooblikuje kulturno življenje koroških Slovencev. Kultura ga spremlja skozi vse življenje, je zanj poslanstvo in življenjsko delo. Nešteto pobud in idej v zadnjem pol stoletju lahko pripisemo njemu. Že kot dijak in študent se je udejeval poleg šolskih oz. študijskih obveznosti v dijaški družini oz. v Klubu slovenskih študentov na Dunaju. Od vsega začetka se je poleg svojih obveznosti kot učitelj zgodovine in nemščine vključil v kulturno-politično delo na Koroškem. Bil je odbornik in preglednik, od leta 1968 do 1970 pa tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev. Od leta 1971 do 1983 je bil podpredsednik, od 1983 do 2010 predsednik Krščanske kulturne zveze v Celovcu, od leta 2010 naprej pa je častni predsednik. V funkciji predsednika KKZ je Janko Zerzer skrbel za poživitev tradicionalnih kulturnih dejavnosti in za uvajanje novih oblik udejstvovanja. Vzporedno se je angažiral v krajevnem prosvetnem društvu Kočna v Svečah, ki mu je predsedoval od leta 1981 do leta 1989. Pel je v moškem zboru SPD »Kočna«, od leta 1947 (!) naprej pa je član cerkvenega zbora v Svečah. Njegova velika ljubezen do klasike se izraža v rednih obiskih skupin v organizaciji KKZ in Društva prijateljev Slovenske filharmonije v Ljubljani in Mariboru, podoživeli pa smo jo tudi v oddajah *Iz zlate dvorane*, ki jih je pripravljala za Radio dva. Bil je večkratni predsednik društva Kulturni dom v Celovcu, ki si je prizadevalo za gradnjo kulturnega doma v Celovcu. Od leta 1971 do leta 1978 je bil deželni tajnik Avstrijske liga za človekove pravice, član Kulturnega sosveta dežele Koroške (1983-1985, 1989-1991) in član sosveta za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja (1989-1993). Dr. Janko Zerzer je bil med pobudniki Slovenske glasbene šole na Koroškem, bil je so-pobudnik Koroških kulturnih dnevov v Celovcu, ki so jih prirejale osrednje politične in kulturne organizacije, NSKS, KKZ, ZSO in SPZ v sodelovanju s profesorji Univerze v Ljubljani od leta 1969 do leta 1991. Nosil je glavno breme organizacije in sodeloval tudi kot predavatelj. Vedno je polagal važnost na skupni kulturni prostor in podpiral prizadevanja za kulturno izmenjavo med matično državo, zamejstvom in zdomstvom. Isto velja za stike z večinskimi narodom na Dunaju in s kulturnimi institucijami na Koroškem. Pod-

pri je ustanovitev etnološkega oddelka v okviru Krščanske kulturne zveze, iz katerega je leta 1992 nastal Slovenski narodopisni inštitut »Urban Jarnik«. Dr. Janko Zerzer si je v okviru vseh svojih dejavnosti vedno prizadeval za ohranitev slovenskega jezika. Močno je podpiral akcijo »Slovenščina moj jezik«, ki so jo v 80-ih letih spodbudili mladi v okviru Katoliške mladine, na njegovo pobudo je leta 2010 nastala iniciativa *Slovenščina v družini*, ki opozarja na pomen družine in družinskega jezika pri posredovanju slovenščine. Janka Zerzerja poznamo kot dobrega predavatelja, vnetega publicista, urednika, avtorja dolge vrste prispevkov, komentarjev in recenzij za slovenske in nemške časopise in revije, ter prevajalca slovenskih turističnih vodnikov. Nešteto je število njegovih precizno pripravljenih govorov za manjše in osrednje prireditve Krščanske kulturne zveze, prispevkov za razne tiskovine ob prireditvah, lavdacij pri nagradah KKZ in NSKS. Leta 2004 je predsednik Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek Janka Zerzerja odlikoval s srebrnim častnim znakom svobode Republike Slovenije. Janku Zerzerju ob okrogli življenjski obletnici kličemo še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

Valentin Oman – 80 letnik

14. 12. 2015 je koroški slikar Valentin Oman, ki je v zadnjih desetletjih merodajno sooblikoval in usmerjal likovno ustvarjanje na Koroškem, obhajal okrogli življenjski jubilej. Oman, ki je s svojimi umetninami oblikoval številne javne prostore (npr. Slovensko gimnazijo, številne cerkve na Koroškem), šteje med najpomembnejše avstrijske sodobne likovne ustvarjalce. Dežela Koroška je umetniku izkazala svoje spoštovanje z veliko razstavo – retrospektivo – v Muzeju moderne umetnosti v Celovcu (28. 10. 2015 – 6. 3. 2016).

V središču Omanove umetnosti sta človek in njegova podoba, ki zapušča svoje sledove v času in prostoru. Krščanska kulturna zveza, ki je skupno z Narodnim svetom koroških Slovencev Omanu leta 1991 podelila Tischlerjevo nagrado, ob okroglem življenjskem jubileju iskreno čestita in želi obilo zdravja in ustvarjalnega duha za naprej.

Einspielerjeva nagrada 2015

Hubert Budai, novinar časopisa *Kleine Zeitung* in vodja regionalnega biroja v Velikovcu, je v ponedeljek, 23. novembra, v Celovcu prejel Einspielerjevo nagrado.

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Krščanska kulturna zveza (KKZ) sta letošnjo Einspielerjevo nagrado v ponedeljek, 23. novembra, podelila Hubertu Budaiju v zahvalo za njegov angažma kot novinar časopisa *Kleine Zeitung* in vodja regionalnega biroja v Velikovcu. S svojim timom se je zavzemal in se še zavzema – predvsem v okraju Velikovec – za enakopravnost koroških Slo-

vencev in za pospeševanje medsebojnega spoštovanja in akceptance.

Proslava je bila v Tischlerjevi dvorani v Celovcu, spregovorili so predsednik KKZ Janko Krištof, predsednik NSKS Valentin Inzko in nagrajenec sam. Navzoči so bili visoki predstavniki s kulturnega, izobraževalnega, političnega in gospodarskega področja, med njimi minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, deželna svetnica in namestnica deželnega glavarja Gabby Schanig ter generalni konzul RS Zoran Predan. Za pevski okvir je poskrbel Oktet Suha.

Miha Krištof prejel pospeševalno nagrado dežele Koroške

Gledališki igralec Miha Krištof z Moščenice pri Bilčovsu je (poleg sedmih oseb za razna področja) od dežele Koroške prejel pospeševalno nagrado za upodabljaljočo umetnost. Podelitev je bila v nedeljo, 13. decembra, v Domu glasbe v Celovcu, nagrado je izročil deželni kulturni referent Christian Benger. Razvoj Miha Krištofa kot igralec oz. režiser v minulih letih je velik. Nazadnje je igral v filmu »Gozdovi so še vedno zeleni« avstro-ogrskega vojaka, pred kratkim pa je sodeloval še pri filmu »The Final Barrier«. Kot režiser med drugim tudi dela z Mlajšo gledališko skupino KPD Planina iz Sel, s katero je v preteklosti postavil na oder kar nekaj zahtevnih besedil.

Dietmar Pickl, ki je isti večer prejel priznanje za glasbeno ustvarjalnost (skupno so bila podeljena tri priznanja), je v svojem govoru opozoril na to, da naj bi dežela Koroška dodelila več podpore slovenskim kulturnim društvom na Koroškem. Kulturno nagrado dežele Koroške je prejel skladatelj Bruno Strobl.

Predstavitev knjige Izbrana dela dr. Vladimirja Klemenčiča

Krščanska kulturna zveza, SNI Urban Jarnik, Narodni svet koroških Slovencev, Mohorjeva založba Celovec in SLOG – Slovenska gimnazija so v sredo, 11. novembra 2015, vabili v Tischlerjevo dvorano Mohorjeve na predstavitve knjige *Izbrana dela dr. Vladimirja Klemenčiča. Knjigo sta predstavila urednika, dr. Jernej Zupančič in dr. Matjaž Klemenčič, sin Vladimirja Klemenčiča s koroškimi koreninami.*

Knjiga vsebuje 11 izbranih prispevkov prof. dr. Vladimirja Klemenčiča, ki so aktualizirali in popularizirali geografijo kot vedo ter promovirali slovensko geografijo v tujini.

SKD Celovec izdalo CD V svetu fantazije

Izšel je nov CD z najlepšimi pesmimi preteklih predstav celovških lutkarjev. Glasbeno sta lutkarje pri snemanju spremljala Katarina Hartmann in Edi Oraže. (več na strani 4)

Tamburaški ansambel Loče predstavil prvo zgoščenko

25. oktobra je tamburaški ansambel Loče pod vodstvom Erike Wrolich, ki zbor vodi že 38 let, v Kulturnem domu v Ločah predstavil svojo prvo zgoščenko. Ni pa bil prvi posnetek tamburašev iz Loč ob Baškem jezeru, saj so posneli že dve kaseti, eno leta 1981 drugo pa leta 1989. Na novem tonskem nosilcu, z za Loče več kot značilnim imenom Nmv čriaz izaro, so posnete domače in mednarodne viže in pesmi, komponirane ali prirejene za tamburice in spremljavo (Lan Sticker na tolkalih) ter za glas – mdr. Bernarda Fink. Zgoščenska je prava poslastica tamburaške glasbe in bo navdušila ljubitelje te glasbene zvrsti in domačih melodij. Cena 15,- evrov.

Nov CD MePZ J. P. Gallus

4. 10. 2015 je društvo Naša dežela/Unser Land vabilo v Dom glasbe v Celovcu na poseben koncert ter na predstavitev nove zgoščene MePZ Gallus. V razprodani dvorani so zapeli šolski zbor višje šole Št. Peter pod vodstvom Sonje Koschier, znana komorna pevka Bernarda Fink, Dobrolčan Mario Podrečnik ter MePZ Jakob Petelin Gallus pod vodstvom Dominika Hudla. Koncert in zgoščenska sta del obširnega projekta MePZ Gallus in iniciative rasti-moskupaj, ki s tem želi nemško govorečemu poslušalcu podrobneje predstaviti slovenske ljudske pesmi na Koroškem. V ta namen si je mogoče na spletni strani www.nasapesem.at prebrati še več informacij o izvoru, nastanku, vsebini in pomenu posameznih pesmi, ki jih je MePZ Gallus posnel za ta projekt. Zgoščenska stane 13 evrov in je na voljo v slovenskih knjigarnah v Celovcu ter pri članih zbora.

Katoliška akcija v Celovcu obhaja 50-letnico ustanovitve

19. 11. 2015 je Katoliška Akcija vabila na praznovanje zlatega jubileja v Mohorjevo hišo. Program se je začel s sprejemom na vrtu Mohorjeve hiše, nato pa so v Tischlerjevi dvorani vsi oddelki strnjeno pokazali, kako raznoliko je delovanje Katoliške akcije. Izšla je tudi knjiga »Duhovne iskrice skozi leto« v kateri je zbran izbor duhovnih misli. Knjigo sta uredili Ani Boštjančič in Marija Gruškovnjak. Krščanska kulturna zveza ob jubileju iskreno čestita!

Evropski projekti – pogled nazaj, pogled naprej

5. novembra 2015 je v skupni organizaciji Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu in Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko potekala predstavitev novih evropskih čezmejnih programov 2014–2020, v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja. Cilj predstavitve je bil doseganje jasnosti glede pogojev pri pripravi razpisne dokumentacije pri prijavi konkretnih evropskih čezmejnih

projektov. Srečanja sta se udeležila Martina Piko-Rustia (SNI Urban Jarnik) in Martin Kuchling (KKZ). Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko pa je v sredo, 2. decembra 2015, vabila na uvodno prireditev, namenjeno predstavitvi Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Avstrija. Splošni cilj programa sodelovanja je zagotoviti skladen razvoj sodelujočih čezmejnih regij in omogočiti vsem državljanom, da

kar najbolje izkoristijo dane naravne pogoje in priložnosti. Predstavitve se je udeležil Martin Kuchling. Za decembrsko dvojno številko Glasnika Slovenskega etnološkega društva je Martina Piko-Rustia pripravila pregled čezmejnih evropskih projektov med Slovenijo in Avstrijo, Italijo, Madžarsko in Hrvaško, ki vsebujejo etnološke ali manjšinske teme.

17. Primorski dnevi na Koroškem

Letošnji primorski dnevi so potekali od 19. do 27. oktobra. Začeli smo jih s predstavitvijo novih publikacij iz Trsta, Gorice in Kanalske doline, nakar so nas v studiu sprejeli uredniki slovenskega oddelka ORF. Dan smo zaključili z odborniki organizacij in društev iz Primorske, s katerimi smo se podali v Sveče na ogled galerije Gorše in prijetno druženje.

V Tinjah smo ob odprtju razstave lahko spoznali izjemnega umetnika Deziderija Švaro, isti večer še prisostvovali srečanju glasbenih šol iz Gorice, Trsta in Koroške. Doživeli smo čudovit večer. Nadaljevali smo z gledališkima predstavama za otroke in mladino, ki si jih je ogledalo okoli 250 otrok in mladih v Ce-

lovcu in Št. Petru. V Št. Petru je gostovala Gledališka skupina Mladi v odkrivanju skupnih poti s predstavo »Eeny, Meeny, Miny, Moe (Helena Pertot), v Celovcu pa Slovenski oder iz Trsta s predstavo »Stara hiška, hruška, buška in zlato pero«.

Zadnja prireditev Primorskih dnevov je bila okrogla miza na temo »Varčevalni ukrepi – kako zagotoviti nadaljnje delovanje slovenskih struktur?«, ki je bila zelo zanimiva in polna dobrih prispevkov. Vsak je imel možnost, da je kaj več slišal o političnih strukturah na Primorskem. Gledališka predstava Aulularia v Selah je iz terminskih razlogov preložena na pomlad.

20-letnica tamburaške skupine Tamika

3. 10. 2015 je Tamburaška skupina Tamika vabila na jubilejni koncert v Železno Kaplo. Pred koncertom so v Forumu Zarja odprli razstavo ob 20-letnici tamburaške skupine Tamika, ki je obiskovalcem nudila vpogled v zgodovino tamburaštva na Koroškem in v Železni Kapli in v zgodovino Tamike in njenih seminarjev. Poleg tega je bilo predstavljenih vseh devet članov in članic ter tudi dolgoletni vodja Hanzi Gabriel, na ogled pa so bili tudi tamburaški inštrumenti. Na jubilejnim koncertu so poleg Tamike nastopali tudi Mladinski zbor Danica, Simona Mandl, Kvintet Obir in Oktet Suha. Poleg glasbenih viškov so kratki video-spoti, v katerih so ljudje iz celega sveta voščili Tamiki za jubilej, napolnili program.

Jubilejna predstava Artur

KOROŠKI KULTURNI DNEVI V MARIBORU

Predstavitev knjig KKZ in SNI Urban Jarnik

Martin Kuchling, Martina Piko-Rustia, Janko Zerzer

V četrtek, 17. decembra 2015, je v Mariboru potekala predstavitev knjig KKZ in SNI Urban Jarnik.

Martina Piko-Rustia, Martin Kuchling in Janko Zerzer so predstavili publikacije, ki so nastale in bile predstavljene javnosti v letu 2015: Dr. Ožbolt Ilaunig: Zgodovinski spomini na Rebrco, Maria Bartoloth: Zilščca pušalč, Valentin Inzko (1923 – 2002) – Glasnik sožitja, zbornik prispevkov in spominov in Dr. bə Zila kna biva – Ljudske pesmi z Zilje iz zapuščine Lajka Milisavljeviča. V literarni hiši ob Lentu so obiskovalci večera z zanimanjem prisluhnilni vsebinam novih knjig. Za prireditelje iz Maribora (Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Klub koroških Slovencev v Mariboru) sta spregovorila Marijan Pungartnik in predsednik kluba Danijel Grafenauer, ki sta izrazila veliko veselje nad rednim obiskom Korošcev v mestu ob Dravi.

25-letnica lutkarstva v Celovcu

Ob 25-letnici lutkovnega ustvarjanja v okviru SKD Celovec je društvo v torek, 22. 12. 2015, vabilo v Tischlerjevo dvorano na jubilejno predstavo Artur. Lutkovna skupina MISMOMI Navihanci in Pika je pod režijo Brede Varl pripravila posebno lutkovno predstavo o podganku Arturju, ki s svojo drugačnostjo spravlja iz vsakdanjega tira druge podgane. Glasbo za predstavo je prispevala Katarina Hartmann.

Poleg lutkovne igre so ta večer predstavili tudi zgoščenko „V svetu fantazije“. Ob jubileju je društvo pripravilo tudi razstavo s plakati/letaki preteklih predstav, ki je pokazala pisani svet celovških lutkarjev v zadnjih 25 letih.

Krščanska kulturna zveza ob jubileju iskreno čestita in se zahvaljuje mentorici Marici Hartmann, režiserjema Bredi in Tinetu Varlu ter celotnemu lutkarskemu timu SKD Celovec za skrbno in pestro delo v preteklih 25 letih.

Slovenščina in WhatsApp

V petek, 6. 11. 2015, je iniciativa Slovenščina v družini skupno s KKZ in s SKS Planika v Kanalski dolini vabila na posvet zamejskih Slovencev v Naborjet v Kanalsko dolino. Na posvetu so predstavniki slovenskih narodnih manjšin iz sosednih držav/dežel preresetali možnosti in izzive, ki jih nudijo novi mediji ob posredovanju in pospeševanju slovenskega manjšinskega jezika v zamejstvu. Iniciativa, ki poudarja pomen družinskega jezika in pomen posredovanja manjšinskega jezika v družinskem krogu od prvega trenutka dalje, je na posvetu lahko predstavila pester spekter iniciativ iz vsega zamejstva, ki so namenjene krepitvi slovenščine in posredovanju le-te mlajšemu rodu. Tako so predstavniki iz Italije, iz Madžarske, iz Hrvaške, Štajerske in Koroške predstavili svoja prizadevanja za ohranjanje slovenskega jezika v zamejstvu oz. so predstavili del pobud, ki so v posameznih regijah namenjene prav krepitvi slovenščine. Pokazali so dobre primere prakse in mogoče nastaveke za koriščenje sodobnih medijev v ta namen. Jasno je prišlo do izraza, da sta tako družina kot tudi šola bistvena za obstoj posameznega (manjšinskega) jezika in da je treba jezikovno vzgojo graditi na teh dveh temeljih, ki se prepletata in dopolnjujeta.

Srečanje je potekalo pod temo Slovenščina in WhatsApp in izvedeli smo marsikaj o prizadevanjih šolskih in obšolskih ustanov za posredovanje jezika ter o pristopu mladih k manjšinski tematiki. Tako je mdr. Miha Dolinšek predstavil filmski projekt Iskrica in pokazal filmsko kreativnost in spretnost mladih na Koroškem.

Iniciativa želi s podobnimi srečanji nadaljevati in morda že v naslednjem letu obiskati drugo zamejsko regijo in predstaviti posebnosti in izzive, s katerimi se sooča tamkajšnja slovenska narodna skupnost. Že lani je bil take vrste posvet v Tinjah na Koroškem.

MLADI za MLADE

Slovenski dnevi – KSSŠK

Od četrтка, 10. 12. 2015 do sobote, 12. 12. 2015 so v prostorih SMO Kluba v Celovcu potekali Slovenski dnevi. Zanimiv program se je začel z delavnico, ki jo je vodil Simon Urban. Na delavnici so izdelovali usnjene torbice. Po delavnici je sledilo uradno odprtje Slovenskih dnevov. Po odprtju je bila na ogled razstava »Metelkova« Arnolda Pöschla. Prvi večer pa je zaključilo petje KlubBand-a.

Tudi drugi dan se je pričel z delavnico, ki jo je vodil Murat. Delavnica se je ukvarjala z beat-boxom. Večer se je še naprej nadaljeval glasbeno. Najprej je poskrbela za glasbo skupina Coffeshock Company nato pa DJ Francesco Rzepka.

Zadnji dan Slovenskih dnevov se je začel z branjem Bernharda Gitschtalera: »Ausgelöschte Namen - Die Opfer des Nationalsozialismus im und aus dem Gailtal«. Slavnostni zaključek Slovenskih dnevov pa je bil nastop zborov KSSŠD/ KSSŠG/ KSSŠK v Tischlerjevi dvorani.

Iskrica 2015

Po enoletni pavzi se je priljubljeni filmski festival Iskrica zopet vrnil na platno. Pobudnik Miha Dolinšek je nudil mladim, da ustvarijo lastni film in se sami vidijo na platnu v kinodvorani, kjer po navadi vidijo le filmske zvezde iz Hollywooda. Od komedije do drame – za vsak okus je bilo nekaj med kreativnimi pristopi mladih k filmskemu ustvarjanju. Na letošnji Iskrici so celo napolnili kar dve predvajanjalni dvorani v največji kinodvorani »Cinecity« na Koroškem. V zadnjih dveh letih je nastalo 15 filmov, ki so se potegovali za nagrade za najboljšo dramo, najboljšega/o igralca/ko najboljšo idejo, najboljšo animacijo, najboljši scenarij, najboljšo komedijo, nagrado žirije in film publike je tekmovalo 15 filmov, ki so nastali v preteklih dveh letih. Med njimi tudi animacijski prispevki, ki so nastali v okviru filmskega krožka v Mladinskem domu. Najbolj všeč je bil publiku film »TV-RELOADED«, ki je poleg nagrade publike prejel tudi nagrado za najboljšo komedijo. Film »ISKRICA*KOT V PRAVLJICI« je prejela nagrado žirije. Kot najboljšo igralko pa so odlikovali Heleno Debevec, ki je igrala v filmu »ISKRICA*KOT V PRAVLJICI«.

Mladi filmski ustvarjalci pri Iskrici 2015

Predstavitve zemljevida občine Šmarjeta v Rožu

Kulturno društvo Šmarjeta-Apače, Krščanska kulturna zveza, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik in VS Šmarjeta v Rožu so v petek, 16. oktobra 2016, vabili v EXPI na Kočuhi na predstavitev zemljevida občine Šmarjeta v Rožu.

Zemljevid občine Šmarjeta v Rožu s standardiziranimi slovenskimi ledinskimi in hišnimi imeni je izšel leta 2011 kot prvi zemljevid z logotipom Unesca. Od leta 2010 so slovenska ledinska in hišna

imena kulturna dediščina Unesca. Leta 2015 je izšel zemljevid z narečnimi imeni v okviru evropskega projekta *FLU-LED – Kulturni portal slovenskih ledinskih in hišnih imen*.

V polni dvorani centra EXPI je potekala predstavitev obeh zemljevidov, ki so ju predstavili Martina Piko-Rustia (SNI Urban Jarnik), Martin Kuchling (KKZ) in Vinko Wieser (SPZ). Pobudo za zemljevid je dal Janko Krištof, bivši župnik fare v Šmarjeti, gonila sila projekta je bi-

la bivša predsednica društva Rozi Wernig. Projekt sta spremljala Milka Olip in domačin Poldi Ibounig, ki je za prireditev napisal prikupno pripoved z domačim imenskim gradivom. Na prireditvi je projektному delu izrekel čestitke župan Lukas Wolte, ki so mu zastopniki organizatorjev predali stenski zemljevid z narečnimi imeni občine, prav tako kot Matjažu Kelihu, ravnatelju ljudske šole v Šmarjeti.

ZILJSKA PESEM – DOMAČA BESEDA

Predstavitev zbirk ziljskih pesmi na Bistrici na Zilji

Slovensko prosvetno društvo Zila, Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Krščanska kulturna zveza, Mohorjeva založba in župnik Stanko Trap so v petek, 6. novembra 2015, vabili v gostilno Stara pošta na Bistrici na Zilji na prireditvi *Ziljska pesem – domača beseda*, na kateri so organizatorji predstavili dve zbirki ziljskih pesmi, pesemsko zbirko Marie Bartoloth *Zilščā pušāč – Pesmi s spodnje Zilje* s priloženim DVD-jem in pesmarico *Dr bā Zila kna biva – Ljudske pesmi z Zilje* iz zapuščine Lajka Milisavljeviča. Pesniško zbirko Marie Bartoloth sta predstavila prevajalec Reinhold Jannach in Martina Piko-Rustia, pesmarico ziljskih pesmi pa Martin Kuchling

(KKZ), Martina Piko-Rustia (SNI Urban Jarnik) in Nužej Tolmajer, ki je opozoril na pomen Lajka Milisavljeviča za ljudsko pesem na Koroškem, predvsem na Zilji, kjer je Milisavljevič v treh desetletjih dokumentiral nad 500 pesmi. Martina Piko-Rustia je tudi izrazila prošnjo, da naj bi starši in stari starši žobarili tudi po domačem in tako ohranili ziljsko narečje, ki je med najlepšimi slovenskimi narečji. Kulturni program je literarno oblikovala pesnica Maria Bartoloth, ki je v ziljskem narečju brala svoje pesmi, prevode njenih pesmi pa sta brala Reinhold Jannach v nemščini in Urban Popotnik v knjižni slovenščini. Glasbeno so večer s petjem oplešali kvintet Krnica, družina Zwitter in ljudske pevke z Brda. Navzoči v nabito polni dvorani Stare pošte so doživeli neponovljiv kulturni večer. Bil je pravi praznik ziljske narečne besede. Ob prireditvi je bila tudi izražena želja, da bi »ziljske zbirke« predstavili še v Kanalski dolini in v Ratečah, torej v krajih, kjer je še živa ziljska beseda.

JUBILEJI

40-letnica Inštituta za slavistiko Univerze v Celovcu

40-letnica Slovenskega etnološkega društva v Ljubljani

90-letnica Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani

Inštitut za slavistiko Univerze v Celovcu letos praznuje svojo 40. obletnico, kar je meseca marca že obeležil s kulturno prireditvijo Mozaik jezikov in kultur. V sredo, 28. 10., in četrtek, 29. 10., je sledil še strokovni del, ki je v sklopu znanstvenega simpozija prikazal dolgoletno delo Inštituta za slavistiko na področju slovenskih jezikov, kultur in literatur ter raziskovanja slovenskih narečij. Prvi dan je bil namenjen predstavitvi inštitutske zgodovine ter dejavnosti in dosežkov inštituta, drugi dan pa je bil v znamenju sodelovanja celovške univerze z ljubljansko na izbrano temo raziskovanja slovenskih narečij. Martina Piko-Rustia je na posvetu predstavila *Iniciativo Slovenščina v družini* in pobude za ohranjanje narečij v družinskem okolju.

Slovensko etnološko društvo je v letu 2015 praznovalo 40-letnico svojega delovanja. Praznovanje je potekalo 21. okt-

obra 2015 v Slovenskem etnografskem muzeju, ki društvu nudi dom. Inštitut Urban Jarnik redno sodeluje pri pobudah Slovenskega etnološkega društva, Martina Piko-Rustia je tudi urednica Glasnika SED, kjer ureja rubriko Slovenci zunaj meja RS.

Inštitut za narodnostna vprašanja je v letu 2015 z nizom prireditev obeležil 90-letnico obstoja. Leta 1925 je začel delovati manjšinski inštitut, eden prvih v Evropi. Slovesna slavnostna prireditvi je bila 14. decembra v Narodni galeriji v Ljubljani. Ob kulturnem programu, ki ga sooblikoval tudi zbor Gallus iz Celovca, je INV predstavil tudi razvoj delovanja inštituta in izzive za prihodnost, ki so odraz vsakokratnih družbenih sprememb in družbenega razvoja. Ob jubileju so prostori INV na Erjavčevi dobili tudi novo prenovljeno podobo.

ANTI-FREE-ZE –

Literatura proti mrazu

V soboto, 14. novembra 2015, je Slovensko prosvetno društvo ROŽ vabilo na prireditvi *Literatura proti mrazu*, ki sta jo oblikovali Maria Bartoloth z Zilje in Silvana Paletti iz Rezije. Slikarska dela sta predstavili Silva Krivograd in Simona Krajger, svoje rokodelske izdelke pa Melina Kumer. Na prireditvi sta Maria Bartoloth in Reinhold Jannach predstavila novo pesniško zbirko Marie Bartoloth z izbranimi pesmimi iz pesniške zbirke.

Po poteh skladatelja

Pavleta Merkuja – pevsko-literarni večer v Ukvah

Slovensko kulturno središče Planika, Združenje Don Mario Cernet in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik so v soboto, 21. novembra 2015, vabili na pevsko-literarni večer v Ukve, ki sta ga oblikovala Ženski pevski zbor Biser iz Grosuplja in pesnica Maria Bartoloth iz Gorij. Večer je bil pod geslom »Po poteh skladatelja Pavleta Merkuja« namenjen spominu slovenskega skladatelja, etnomuzikologa, slovenista, etimologa in poznavalca ljudskega izročila Pavleta Merkuja, ki je zapisoval ljudske pesmi tudi v Kanalski dolini. Nekatere izmed teh je na koncertu predstavil Ženski zbor Biser, ki je nastopil z repertoarjem priredb ljudskih pesmi, od prekmurske, beneške, belokranjske, rezijanske in drugih. Literarni del večera je oblikovala pesnica Maria Bartoloth, ki je skupno s prevajalcem Reinholdom Jannachom brala iz svoje nove zbirke »Zilščā pušāč« in iz svoje prve zbirke »Pa Zila še vasčās šami«. Ob prireditvi sta Martina Piko-Rustia in Reinhold Jannach predstavila novo pesniško zbirko Marie Bartoloth, Martina Piko-Rustia je opozorila tudi na pesmarico, ki vsebuje bogato zbirko ljudskih pesmi z Zilje iz zapuščine Lajka Milisavljeviča. Večer je nudil izjemen kulturni užitek, iztekel se je v prijetnem druženju domačinov iz Kanalske doline in Ziljanov skupno z nastopajočimi.

Slovensko planinsko društvo Celovec, SNI Urban Jarnik vabita na

Otvoritev fotografske razstave „Planine v slike 2016“

Predavanje »Ledinska imena na Južnem Tirolskem«

Predava Johannes Ortner iz Merana (odgovoren za projekt dokumentacije ledinskih imen na Južnem Tirolskem)

24. 2. 2016, 18.00
v k & k centru v Šentjanžu

Predstave gledališče sezone 2015/16

Gledališka in lutkovna sezona nam je do sedaj nudila živahen spored: Otroke iz Šentlipša in mlade Radišane smo omenili že v prejšnji številki. Medtem imamo za seboj že največji del predstav iz letošnje sezone, ki je s svojo raznolikostjo zopet nudila nekaj za vse okuse in starostne stopnje.

Skupina *Sami močni* iz Šmihela se je prvič poskusila v objektivnem gledališču in v okviru festivala CIKL CAKL (poročali smo na kkz.at) suvereno odigrala predstavo *Vrata skozi čas*. Ustvarjalni proces, ki se je začel že pred delavnico v Ankaranu in se tam nadaljeval, je bil izredno zanimiv: Mladi so z enostavnimi lesenimi objekti (ki jih je skupina uporabljala tudi v predstavi sami) improvizirali prizore in si namislili, kaj vse lahko predstavljajo. Najboljše ideje je režiserka Alenka Hain nato zbrala in jih povezala v magično zgodbo paralelnih svetov.

Velik korak je naredila mladinska gledališka skupina Šchok iz Žitare vasi: Z uprizoritvijo Linhartove komedije *Ta vesel dan ali Matiček se ženi* so igralci v režiji Branke Bezeljak dokazali igralsko zrelost in odlično zabavali navzoče.

V *Vogrčah* se je tokrat predstavila Mladinska gledališka skupina, ki je v burki *Omikani nemškutar ali prismuknjeni Janez* (režija Lojz Kerbitz) mdr. pričarala na oder različne like.

Tudi na lutkovnem področju smo doživeli tri izredne predstave: Neverjetno razgibana predstava *Peter Pan* v izvedbi *Lutkovne skupine Srce* je navdušila pred in za paravani ter ujela pustolovski duh pripovedke. Po zasnovi režiserja Matevža Gregoriča so otroci iz Dobrle vasi za predstavo izdelali celo vrsto različnih lutk.

Otroci *Lutkovne skupine SPD Danica* so z režiserko Natalijo Herlec prav tako izdelali svoje lutke sami. Nastale so kras-

ne, velike in debele kokoši ter dva petelina, ki so jim vsem igralci vdihnili življenje v ljubki predstavi *Petelin, vladar sveta*.

V Kotmari vasi so se izkazali lutkarji skupine *Čačo čeče* s čarobno predstavo *Mala čarovnica*. Lutke so nastale z navodili Iune Ornik v Ankaranu, za režijo je bila pristojna Katja Povše. V svoji peti predstavi so mladi dokazali, da se leta odrskega udejstvovanja obrestujejo ne samo na jezikovni plati, temveč tudi na lutkovno-gledališki.

Dve originalni predstavi sta nastali v Bilčovsu: *Mlajša mladinska gledališka skupina SPD Bilka* je postavila na oder predstavo *BIK TV* po lastnih improvizacijah (režija Aleksander Tolmaier), v kateri so mladi gledalci zabavno podali svoj pogled na domači kraj v obliki TV-oddaje.

TRIBUNA 2016:

Predstave in predstavitev zbornika

Po lanski uspešni obnovitvi gledališkega in lutkovnega festivala TRIBUNA bo srečanje koroških odrskih ustvarjalcev in ustvarjalcev potekalo v podobni obliki od **25. do 27. februarja 2016** v Šentjakobu v Rožu. Na sporedu bodo trije pestri dnevi s predstavami za otroke, mladince in odrasle; za igralke in igralce bodo dodatno na voljo razne delavnice s profesionalnimi gledališkimi strokovnjaki. Predstave si bodo prišli ogledat tudi strokovnjaki Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Ob slavnostnem odprtju 25. februarja bomo predstavili obširen zbornik mladinskega gledališkega ustvarjanja v zadnjih desetih letih skupno z razstavo likovnih »umetnin« in slikovnih utrinkov, ki so nastali na Gledališki in lutkovni delavnici v Ankaranu.

Spored bomo objavili na našem spletnem portalu www.kkz.at in v koroških medijih.

Otroška lutkovna skupina SPD Danica

Otroška gledališka skupina Šentlipš

Zelo kritične teme se je lotila *Starejša mladinska skupina SPD Bilka*, saj je v sodobno režirani in samozavestno podani predstavi *Delo polepšuje* (režija Alenka Hain) nakazala na brutalni svet delovnega trga in neizprosna stališča posameznikov današnje družbe, kjer je vsaka šibkost razgaljena in vsak tekmuje proti vsakemu.

V zimskem delu sezone nas sedaj čakajo še tri premiere: 26. 12.: *Zaspite, če vam rečem!* (GS KPD Planina Sele; rež. N. Kranjc); 16. 1.: *Češnjev vrt* (Mlajša GS KPD Planina Sele; rež. M. Kristof); in 20. 2.: *Ne zdej stran gledat* (Še.EN.Tjanž teater; rež. A. Hain).

termini:

- ▣ **sobota, 26. 12. 2015, 15.00**
Premiera gledališke predstave
»Zaspite, če vam rečem«
Farni dom Sele
Prireditelj: KPD Planina Sele
- ▣ **sobota, 26. 12. 2015, 19.30**
„Ta veseli dan ali Matiček
se ženi“
farna dvorana v Šmihelu
gostuje MGS Šchok iz Žitare vasi
Prireditelj: KPD Šmihel
- ▣ **sobota, 26. 12. 2015, 20.00**
Športni ples DSG na štefanovo
Farni dom Sele
Prireditelj: DSG Sele
- ▣ **nedelja, 3. 1. 2016, 14.30**
Novoletni koncert
Kulturni dom Šentprimož
Prireditelj: SPD Danica
- ▣ **nedelja, 3. 1. 2016, 19.30**
Novoletni koncert
Kulturni dom Pliberk
Prireditelj: KD Pliberk
- ▣ **torek, 5. 1. 2016, 20.00**
Slovenski ples
Casineum Vrba
Prireditelj: SPZ
- ▣ **sobota, 9. 1. 2016, 18.00**
Božični oratorij
Nastopajo: skupina Akzent,
Mladi Akzent, igralska skupina,
Špela Filipič, Jakob Slavkov
Režija: Alenka Hain
Farna cerkev v Ločah
Prireditelj: SKD Jepa Baško jezero
- ▣ **sobota, 9. 1. 2016, 20.00**
Podjurski ples
Gostilna Štekl-Hudl
Prireditelj: SKD Globasnica
- ▣ **nedelja, 10. 1. 2016, 11.00**
Lutkovna igrlica: Petelin sveta
vladar, gostujejo lutkarji
SPD Danica iz Šentprimoža
Farna dvorana Šmihel
Prireditelj: KPD Šmihel
- ▣ **četrtek, 14. 1. 2016**
Predstavitve revije RASTJE 9
z literarnim branjem
Farna dvorana v Železni Kapli
Prireditelja: DSPA in SPD »Zarja«
v Železni Kapli
- ▣ **petek, 15. 1. 2016, 19.30**
Novoletni koncert
Center k&k
Prireditelj: SPD Šentjanž

- ▣ **sobota, 16. 1. 2016, 19.30**
Češnjev vrt – 4. predstava GAS
Mladinska gledališka skupina
KPD Planina
- ▣ **nedelja, 17. 1. 2016**
Sankarska tekma
na Obirskem
Prireditelj: SPD V. Polanšek
- ▣ **sobota, 23. 1. 2016**
Gledališki abo Kakajček
Prireditelj: Center k&k
- ▣ **sobota, 23. 1. 2016**
Gledališki večer
Kulturni dom Žitara vas
Prireditelj: SPD Trta
- ▣ **nedelja, 24. 1. 2016, 9.30**
MePZ Jakob Petelin Gallus
pevsko oblikuje sv. mašo
v Slovenskem pastoralnem centru
sv. Cirila in Metoda v Celovcu
- ▣ **ponedeljek, 25. 1. 2016, 19.00**
Podelitev Tischlerjeve nagrade
Tischlerjeva dvorana
Prireditelj: KKZ in NSKS
- ▣ **četrtek, 28. 1. 2016**
Odprtje razstave – Ariadne Sevgi
Avkiran
Forum Zarja
Prireditelj: SPD Zarja
- ▣ **petek, 29. 1. 2016**
Slovenski kulturni praznik
Farna dvorana Šmihel
Prireditelj: KPD Šmihel
- ▣ **sobota, 30. 1. 2016, 9.00–16.00**
Seminar za vodje otroških in
mladinskih zborov
Tinje – Prireditelj: KKZ
- ▣ **sobota, 30. 1. 2016, 20.00**
Gimnazijski ples
Dom glasbe v Celovcu
Prireditelj: SLOG
- ▣ **nedelja, 31. 1. 2016, 14.30**
Prireditev ob slovenskem kultur-
nem prazniku
Dom v Tinjah
Prireditelja: Dom v Tinjah in
PD Lipa

- ▣ **sobota, 6. 2. 2016, 20.00**
Ples Danice
Prireditelj: SPD Danica

četrtek, 4. 2. 2016, 19.00

Prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

ORF-teater Celovec

Prireditelji: KKZ, SPZ,
Generalni konzulat RS

nedelja, 6. marec 2015, 14.30

*Koroška
poje*

Prireditelj:
Krščanska kulturna zveza

Dom glasbe v Celovcu

Koroška in Primorska pojeta

nedelja, 13. marec 2016, 14.30
Kulturni center Trbiž

Lutkovna predstava za šole in vrtce »Kam je šlo toplo vreme«

13. / 14. 4. 2016

Gostuje Lutkovno gledališče
UŠ KD Domžale

Srečanje mladinskih zborov

nedelja, 17. april 2016, 14.30
Ad fontes v Dobrli vasi

Prireditelja: KKZ in SPD Srce

nedelja, 24. april 2016, 14.30
farni dom v Selah

Prireditelja: KKZ in PD Sele

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
Viktringer Ring 26/III 9020 Celovec
Tel. (0043) (0)463/51 62 43, faks 50 23 79
e-mail: office@kkz.at, splet: www.kkz.at

Zalka Kelih-Olip	-11	kelih@kkz.at
Martin Kuchling	-12	kuchling@kkz.at
Mateja Kert	-13	mateja.kert@kkz.at
Sabina Anderwald	-21	anderwald@kkz.at

Slike: Nedelja, KKZ, Vincenc Gotthardt, Franc Wakounig, Jannach (Kleine Zeitung), Dolinšek
Prispevki: Martin Kuchling, Mateja Kert, Martina Piko-Rustia, Zalka Kelih-Olip, Simon Rustia